

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Edi Regele Ferdinand No. 5.
(Tipografia L. O. R. O. V. & Co.)

A R A D.

Redacția din ORADEA:
Strada Academiei No. 8.Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNEȘCU

ECONOM

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

Două știri privitoare la cercetășia din Ungaria: întâia, că s'au modificat în scopul militarizării acestei instituții stăruțele cercetășesti, și a doua: că secția aviațică a Asociației cercetășilor și-a nău înființat un aerodrom, la Hármasnathégy.

Cititorii noștri cunosc din cele ce am arătat pe timpul jumboșilor internaționale dela Cödölös aviația cercetășească a Ungariei. În cadrele așa zisului sport obligatoriu, adică ale leventismului introdus în Ungaria acum 13 ani prin legea Haller, școlile secundare, superioare și tehnice au fost puse să-și înființeze unități militare de specialitate, cari după încetarea controlului militar interaliat acționează astăzi în cea mai dragă voie, în dependență de ministerul războiului. Există o cavaerie a asociației studențești „Trul”, o poliție cercetășească, o armată chimistă studențească, o aviație a politehnicilor, a asociației „Move”, a cercetășilor, ec. etc., cu fabrici de avioane plângă fiecare școală superioară tehnică, cu aerodromuri plasate în anumite puncte strategice.

Le amintim acestea în legătură cu cele două săptămâni „cercetășesti” arătate în capul acestor rânduri, pentru că s'atagat atenția de-o parte asupra organizațiilor cercetășilor maghiari dela noi și ale așa ziselor asociații catolice „Kolping”, iar de altă parte asupra puterii însemnate și atenției ce s'au dat cercetășiei noi români.

E timpul să învățăm ceva de la unguri. Si ne aducem aminte de la legea Haller sunt 13 ani, și prin urmare întreaga generație maghiară care n'a apucat să vadă războiul în război, e astăzi militarizată cu știința militară.

Lucrurile acestea ne fac să ne gândim la întrebarea ce se permite ziarului maghiar dela noi să facă pe herita „lipsei de adevăr” a Ungariei și a „militarismului” Măii Înțelegeri. Una între gazetele maghiare din Arad a găsit de Crăciun altceva mai bun cu ce să-și ocupe cititorii, decât o statistică a înarmărilor, lin care reieșea că România, Iugoslavia, Cehoslovacia își cheltie o treime din buget cu înarmările, în vreme ce Ungaria nu are decât o armată de 35 mii de bși, admisă prin tratatul de pace.

Așa se poate face gazetărie maghiară în țara noastră. Și se ai mira această presă, că la amănarea de constituire a Ligii Antirevizioniste se hotărise boicotarea ei.

Ziarul „Cuvântul” a publicat în trei zile o interesantă statistică privitoare la stările bisericești de granița arădeană. O statistică care s'a putut afla în țara noastră este în mare proporție în țara noastră, dar de la bisericele maghiare s'au aflat în cea mai mare măsură ștăgurile vedentăi. Pe seama

dintre exemplificările acestei statistici. Se cuvine să cunoască și ceea ce ni se spune despre contribuția românească prin care se face posibilă materialicește această acțiune antipatriotică. Cităm: „Descurajant în privința acestor acțiuni revanșarde, este că se fac cu sprijinul statului român. Susținând un uriaș număr de școli maghiare, statul român dă posibilitate episcopilor ungurești să-și țină școli maghiare confesionale în sate cu o mână de unguri, locuite de zdrobitoare majoritate de români. Statul român susține apoi tot personalul, supra-majorat față de cel ce-l avea sub unguri, al acestor biserici. Și astfel se întâmplă un lucru din cale afară de bizar: bisericele maghiare pot să pătrundă sub stăpânirea românească și în satele românești unde până la 1918 nu se pomenea biserică și parohie maghiară. E cazul parohiei ungurești dela Gurahontului. Ciudat e deasemenea, sub același raport, cazul Șupreșului. În comuna aceasta românească se infiltraseră înainte de 1918 o duzină de unguri, și li se dase o parohie protestantă. La 1918 această mână de unguri a dispărut din sat, și parohia s'a desființat automat. Iată însă că în anii din urmă și-au făcut cuib la Șupreș patru, cinci unguri, din categoria celor susținuți direct sau indirect de statul român: slujbași, debitanți de tutun, etc. Episcopia protestantă li-a și făcut luna aceasta parohie, și vom vedea-o trecuă în viitorul buget al statului. Mai rămâne să vedem că statul înființează ca mâine o școală maghiară, sau că o înființează din banii lui episcopia protestantă”.

Să nădăjduim că așa ceva nu se va întâmpla! Cătălin Părvu

Unde e reciprocitatea?

— In ajunul maghiarizării oficiale a bisericii ortodoxe din Ungaria —

Semnalasem ieri în „Notele zilnice” un fapt de-o mare gravitate întâmplat la Crăciun la Seghedin. După o duzină de alte parohii urbane ortodoxe din Ungaria, s'a desfăcut din ierarhia episcopiei sârbești din Budapesta și parohia din Seghedin, pentru că se subordoneze patriarhiei dela Țarigrad, până când guvernul maghiar va reuși să-și traducă în fapt gândul cu care se fac la porunca sa aceste divorțuri de episcopia sârbească a Budapestei: adică să înființeze pe seama ortodoxilor o episcopie maghiară. Uneltirea aceasta se face sub un pretext cu ochi și cu sprâncene. Toate cele o duzină de parohii ortodoxe se declară parohii de unguri neaoși, deci nu e decât prea firesc să nu se lase subordonate unei episcopii străine, despre care tot mereu ni se spune că ar avea legături cu Sârbia. Se declară parohii de unguri neaoși, de unguri de maghiarisimă origine, aceste parohii, ca și cum în afară de cazul depe vremea Sfântului Ștefan, când nou-nouțel creștinism maghiar oscila după cum îi dicta oportunismul politic între Bizanț și între Roma, s'ar mai fi pomenit sub soare unguri ortodocși! Pretextul e prea transparent, ca să nu vedem cum umblă cinica Ungarie cu mâta în sac.

Aceasta nu va împiedeca-o, firește, să și ducă gândul la capăt. Trebuie, prin urmare, să fim în gardă. Fiindcă nu va trece multă vreme, poate nici câteva luni, și episcopia ortodoxă a Ungariei va fi o tristă realitate. O realitate

creată nu numai în contra sârbilor ci și-a românilor, — a bieților români cari și fără această episcopie, și dependenți precum sunt astăzi de episcopii dela noi, tot n'au slujbă românească în biserică, tot n'au o școală cu limba de predare a mamei lor.

Uneltirea guvernului maghiar vine într-o vreme când situația românilor din Ungaria e mai turbure. Avuseseră acești români până deunăzi pe renegatul Siegescu și pe protosinghelul Bogoevici. Întâiul le era comisar ministerial și nu făcuse în folosul lor nimic. Al doilea, de bine, de rău, era un paznic al așezământului Gojdu și un om care dacă nu putea grămujda ceva în folosul fraților săi, românii măcar știau că-l au acolo de veghe în capitala maghiară. Acum e vacanță pe toată linia. Guvernul maghiar umblă să pună mâna pe fundația Gojdu, iar posturile de reprezentanți bisericești sau altfel ai românilor le ține vacante până când le va putea complectă în spiritul planurilor ce le are cu crearea episcopiei ortodoxe maghiare.

Până, deci, să se dea peste granița vlădica sârbesc dela Buda, episcopia ortodoxă maghiară se va înființa pentru maghiarizării cari și-au scos parohiile de sub jurisdicția episcopului sârbesc, și pentru români. Că parohiile românești se țin de episcopii dela noi? E prea adevărat, dar e tot pe atât de adevărat că multe nu au preoți; acolo se va opera în dragă voie, până va veni rândul și al celorlalte.

Ne pare astfel tare ciudat că episcopii noastre cari au credincioși în Ungaria nu dau dovadă să se preocupe prea mult de ei. Indesebi ne pare tare ciudat că nu fac sforțări ca să se complecteze posturile preoțești vacante. De ce? Fiindcă Ungaria pune piedeci? Dar nu există represalii? Ungaria nu are credincioși atârnatori de episcopii maghiare dela noi? Și dacă statul român nu intervine punând în vedere cuvenitele represalii, pentru ce nu-l silesc la aceasta episcopii noștri?

Vrând, nevrând, trebuie să amintim iarăși cazurile ce se întâmplă din pricină că are parohii în Ungaria, în episcopia faimosului Fiedler. Acest vlădică dela Oradea are pentru parohiile din Ungaria un canonic care conduce o secție în ministerul de culte unguresc și e președinte al societății „Iulian” ce se ocupă cu maghiarizarea minoritarilor din Ungaria. Și mai are acest vlădică din Oradea preoți iredentiști cari se plimbă după cum dictează iredenta — cazul dela Vișeu, cazul lui Kajaba dela Tileagd — dintr-o parohie de dincolo într-una dincoace de graniță.

Și nu se pot, totuși, represalii?

De ce?

Sau pentru românii din Ungaria nu mai bate în România nicio inimă?

Caius Nicoară

Carnet

„Libertatea”

Într'un număr recent al ziarului nostru și chiar în acest loc, scriind despre excelenta revistă a d-lor ing. I. P. Gîgurtu și prof. Gh. Strat, o recomandam tuturor categoriilor de intelectuali, celor mai în vârstă și tineretului, considerând această revistă cea mai serioasă publicațiune culturală și politică.

Prin materialul foarte variat și cules din cele mai pasionante activități intelectuale, „Libertatea” este revistă nută occidentală, este testă întotdeauna curiozitate. Cu numele „Libertatea” de regulată numărului,

tabla de materii pe anul 1933, compusă din studii, articole, cronici, note și recenzii, semnate de numeroase personalități politice, profesori universitari, economiști, scriitori și publiciști reputați.

Pentru acei cari n'au cunoscut întreaga colecție a revistei, ne pomenim, a enumerăm o parte din autorii și articolele lor apărute în 1933, spre a le arăta ce activitate prodigioasă și interesantă au după patronii revistei ca aceasta să se prezinte în condițiuni atât de excepționale:

C. D. Anghel; Gh. Diacondi; Amintiri din vremea așezării și Gh. Ștefan; Șt. Antonescu; Constituționalitatea legilor; Tragedia amerei

cană, spre un nou veac de mijloc, Renașterea economiei naturale, Apusul civilizației, cu carul înaintea boilor, Asasinul lui Barbu Catargi, etc. etc.

C. Banu, fost ministru; Politiciani.

Gh. I. I. C. Brătianu: Problema noilor elite și a liberalismului în România.

I. Constantin: Sinteza individualistă.

Dinopol P.: Consecințele falsificării sufragiului universal.

D. Drăghicescu: Determinismul social și valoarea inițiativei individuale.

M. Durma: colaborator la „Libertatea”; Geneza și respectul drepturilor individuale.

I. C. Filitti, membru coresp. al Academiei: Dezvoltarea politică a României.

C. Gane: Cum s'au format în noi partidele politice.

Ing. I. P. Gîgurtu: Realitatea și economia în condițiile

țării economice și politice, Educația sufletească și statul, Țara agricolă sau industrială, Apărarea națională și pregătirea ei, Libertate și intervenționism, etc. etc.

Oct. Goga: Au tăcut morții.

N. I. Herescu, profesor universitar: Sufletul clasic al lui Goethe, Giovanni Papini.

Hyperion: Carp II și Sturza II sub Carol II.

C. Ianculescu: Problema preturilor și rentabilității agricole. Ideea agrară și partidele politice. Spre un nou echilibru economic, etc.

Dr. V. M. Ioachim: Orientări de stânga într-un regim de dreapta.

Gh. Ionescu-Sisești: Criza și amputarea.

D. Iordan: Conștința economică mondială și liberalismul economic.

Dr. Ion Luca Caragiale: Un poet și un om de stat.

Cum poartă de grijă străzilor primăria Aradului

— O rușine care dăinue prea mult —

Nu știm dacă mai este la noi primărie urbană care având norocul să aibă străzi atât de frumoase ca ale Aradului, să le lase totuși atât de neglijate. Cartierele acestui oraș sunt o jale, de cum dau ploile de toamnă și până vine primăvara. Dacă e vreme rea, inoți pe stradă în noroi până în brâu. Dacă-i zăpadă, nu dă Dumnezeu s'o curețe cineva până n'o topește soarele din cer, când apoi inoți împrăși în noroi ca porcii. Primăria nu poartă cartierelor altă grijă decât aceea ce-ai putut o afla din avertismentul din zilele trecute al serviciului sanitar, prin care se punea în vedere locuitorilor să curețe în fața caselor. Chiar și acest ordin însă s'a dat când nu mai era necesar. Fusese îngheț și zăpadă, și serviciul sanitar al primăriei a găsit cu cale să indrume pe cetățeni să-și curețe strada și să pună rumeguș de lemn când zăpada s'a dus singură dimpreună cu gerul.

Halul scandalos al străzii Nicu Stejerel

Un cititor ne atrage atenția asupra unei străzi, care constituie un exemplu tipic al grijii ce o poartă străzilor primăria noastră.

Acum vreo zece ani s'a dat voie unui proprietar de terenuri să le parceleze și să deschidă o stradă nouă: strada Nicu Stejerel, cu condiția ca timp de cinci ani să poarte de grijă străzii proprietarul cu pricina. Timp de cinci ani, noua stradă a fost îngrijită ca ochiul. Apoi a trecut în sarcina primăriei, și de atunci strada botezată după pseudo-numele unui neuitat român arădan a devenit o adevărată jale: o baltă dela un capăt la altul. Locuitorii din această stradă nu-și pot aduce un car de lemne, fiindcă niciun vehicul depe lume nu mai poate ieși din noroiul de-acolo.

Mai adăugăm că primăria a făcut conductă de apă până la marginea acestei străzi, dar n'a găsit de cuviință să instaleze și o fântână. Locuitorii din str. Nicu Stejerel trebuie deci să-și aducă apă de băut din a treia stradă, depe str. Coghăniceanu, cale de o jumă-

tate de kilometru. Stări de lucruri ca acestea se pot arăta din zeci și zeci de străzi din Arad. Cititorii noștri au la dispoziție coloanele „Ecoului“, ca să impună primăriei să-și revină la datorie. Rep.

SPORT

Olimpiada dela Berlin

La 18 Decembrie, comitetul organizator al Olimpiadei a XI-a și al Jocurilor Olimpice de Iarnă, a adresat o invitație de participare la jocurile din 1936, cari vor avea loc la Berlin și la Garnisch-Partenkirchen.

Iată lista națiunilor invitate: Afganistan, Argentina, Australia, Austria, Belgia, Bolivia, Brazilia, Bulgaria, Canada, Chili, China, Columbia, Cuba, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Grecia, Germania, Guatemala, Haiti, Holanda, Ungaria, India, Irlanda, Italia, Japonia, Letonia, Luxemburg, Marea Britanie, Mexic, Monaco, Nicaragua, Norvegia, Noua Zeelandă, Panama, Paraguay, Peru, Filipinele, Polonia, Portugalia, România, San-Salvador, Spania, Statele Unite, Sud-Africa, Suedia, Elveția, Cehoslovacia, Turcia, Uruguay, Venezuela și Iugoslavia.

Stadionul pe care se vor disputa jocurile olimpice e un vechele Parc al Sporturilor de 115 hectare suprafață.

Toate probele olimpice se vor disputa pe acest teren, cu excepția celor de yachting.

În vederea jocurilor, Imperiul Britanic organizează în luna August la Londra proba „Empires Games“, o veritabilă repetiție a Jocurilor Olimpice, rezervată Mării Britanii, Canadei, Australiei, Noii Zeelande, Africii de Sud, etc.

Deasemenea și în Japonia, preparațiile olimpice, au început sub directia supraveghere a lui Chaudes Nambu.

Aurel Toma la Paris

Campionul român de categorie muscă Aurel Toma, în urma strălucitului său debut dela Paris, când a făcut un frumos match contra lui Huguenin, a fost angajat să boxe-

ze din nou la 6 Ianuarie la „Central“.

Viitorul lui adversar va fi campionul Europei al categoriei, Praxile Gyde.

Această mare întâlnire internațională în care campionul nostru are ocazia de a-și evidenția calitățile, a fost contractată de Ph. Roth.

În acest match Praxile Gyde nu pune titlul în joc.

Informațiuni sportive

Intr'un match de hockey pe gheață disputat la Berlin, echipa canadiană „Ottawa“ a învins pe Berliner Schlitts Club cu 6:1.

Praxile Gyde campion al Europei la categoria muscă, — rivalul lui A. Toma dela 6 Ianuarie, — va boxa la 27 Ianuarie pentru titlu, cu challenger-ul său oficial, spaniolul Mariano Arilla.

Adunarea generală ordinară a Corpului contabililor secția Timișoara

În ziua de 28 Ianuarie a. c. ora 10 dim. se va ține în sala de ședințe a Tribunalului Timișoara etaj II camera 71, adunarea generală ordinară a Corpului Contabililor autorizați și Experți Contabili. În caz că la data de mai sus membrii prezenți nu vor întruni jumătate din numărul membrilor înscrși în secția Timișoara, adunarea se va amâna pentru ziua de 4 Februarie a. c. în aceeași sală, aceeași ordine de zi, cu orice număr de membri.

Rugăm pe toți abonații în restanță, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.

Simptome de normalizare

Învățământul public din România, în guvernarea de poimînă a întrecerii demagogice, a avut o epocă neagră. El a fost crunt lovit și redus la ultima expresie. Pentru mulți democrați de calibru mare din acele vremuri, școala poporului era ceva de ne luat în seamă. Ea era considerată mai puțin ca o cantitate neglijabilă.

Regim de rapace consumație și de violent negativism pe toată linia mișcării sale, sub partidul așa ziselor „masse“ nu putea propăși o instituție care se sprijinea exclusiv pe temeri de cultură și de civilizație. Aceste considerente calitative erau de natură contrară cantității încolore căreia ei li a-serveau totul.

Stau martore coloanele „Ecoului“-ui oricui cu strigătul și alarma ce-am dat o noi atunci. Am arătat, în note de nestăpânită revoltă, dramatica situație în care fusese împinsă școala românească.

Vremurile, e adevărat, au fost grele. Criza a fost generală. Efectele ei, pentru conjunctura vieții noastre economice, dacă nu i-se atașau desmățul și risipa financiară, ar fi fost pasibile de o ușoară repercusiune asupra desfășurării traiului nostru.

Economiile cari s'au făcut, nu s'au realizat acolo unde trebuia. Bugetul școalelor a fost în fiecare an tot mai simțitor redus. Așa s'a ajuns la năstrușnica măsură de a se destina 1500 de posturi din învățământul primar.

Înainte acestei hotărâri, se călcăse dreptul de a mai avea suplinitor plătit de stat învățătorul în caz de boală, i-se șterse oricui ca învățător avansarea automată prin gradatie (din 5 în 5 ani).

1500 de posturi de învățători se șterse din bugetul țării în timp ce un milion de copii anual nu calcă pragul școlii și 7000 de învățători tineri n'aveau de lucru.

D. dr. Angheliescu, ca adevărat urmaș al lui Haret, a făgăduit s'a ținut de vorbă. Până n'eu luat în primire departamentul instrucție, a spus că dacă va avea conducerea școalelor va reînființa numai-decă cele o mie și cincisute de posturi, scoase din buget. Zărele din Capitală ne-au vestit, pentru 1 Ianuarie 1934, împlinirea acestei făgăduințe.

Armata învățătorilor fără de lucru se va micșora simțitor. Uciștorul lor șomaj se va ameliora. Școala românească, din acest început plin de nă-

dejdi, va bate piatră de hotărâre între două epoci: una care alunecă pe povârnișul răpădănit negre; iar cea de-a doua, încercând să sublinieze pentru restaurarea morală și fizică a școlii primare sub ministrul actual al d-lui dr. Argheliescu.

Problema analfabetismului va căpăta o soluție radicală nu mai în cipa în care învățământul se va întări și consolida pe cale de organizare pozitivă și reaă.

Nici un agent și misiune culturală nu e mai indicată activeze pe această tranșă decât numii învățătorul. Sigur el dă năsura în care poate desțenei această țarină.

Și e cu puțință rapida cultură a naselor când se ridică la aceluși diapazon moralul învățătorului. Prin preferențe serioase în școală, perfecționare la cursuri libere, studii la universitate,

echitabilă remunerare, selecționare prin examene și înaltă muncă, corpul didactic primar, în asemenea caz, în cele mai înaintate avant-posturi ale culturii românești.

Generațiile de după război ale învățătorimii au lucrat încetat la unificarea simțimintelor românești le pe cuprinsul patriei întregite. Falanșelor de azi nu stănește nimeni o clipă servind releași în comandamente, cu nebiru răvnă și nerăpău devotament.

După cele 150 de posturi scoase pe șantierul de lucru așteptăm cu înfrigurare înființarea celor două mii pentru chemarea la lumina cărții tuturor copiilor țării.

L. P. Crișan

Radio-București

Miercuri, 3 Ian.

- Ora 20.00: Prof. I. Micescu: Bilanțul juridic pe 1933.
- Ora 20.20: Muzică românească (plăci)
- Ora 20.45: Cronica ext. țării
- Ora 21.00: Quartetul Teatrului de operă
- Ora 21.30: I. Plăci: Poezii românești în 1933.
- Ora 21.45: Dimirie Gălbene: Cantate.
- Ora 22.15: E. Benfeld: pian
- Ora 22.45: Radi-jurnal.
- Ora 23.00: Taraul Radio Gr. Dinicu.

Joi, 4 Ian.

- Ora 13.00: Bursa cota apine lor Dunării. Concert de prăgă (plăci).
- Ora 14.00: Radiojurnal.
- Ora 14.15: Muzică ușoară (plăci).
- Ora 17.15: George Acșindiat nu: Poveste radiofonică.
- Ora 17.30: Muzică.
- Ora 17.45: D-ra Alexandru Demetrescu: Viața copiilor.
- Ora 18.00: Orchestra Gr. Dinicu.
- Ora 19.00: Radi-jurnal.
- Ora 19.15: Orchestra Gr. Dinicu.
- Ora 20.00: Alfred Alessandrescu: Anul muzical românesc 1933.
- Ora 20.20: I. M. S. Teatrul românesc în
- Ora 20.25: Cavalerul operă în 5 acte de Strauss. (Transmis Opera Română).
- Intre acte: I Dor tură
- La stărsit: Ra

Cetiți zilnic
„ECOUL“
singurul ziar independent din Transilvania

de organizare comercială modernă în Transilvania la anul 1703.

E. A. Panopol: Politica anti-umanistă și individul, Conjurația legiștilor împotriva libertății, un mare individualist englez: H. L. Laski, Mitul corporatist, Intre feudalitate și dictatură, Către un liberalism juridic, etc. etc.

Henri Sanielevici: Agonia capitalismului?

M. Sanielevici: Capitalismul și cooperarea, libertățile economice și socialismul, etc., etc.

Aurelian Strat: Politica sub Imperiul formulelor, Liberalismul și producțiunea.

George Strat: Destinul burgeziei românești, Despre snobism și snobi în legătură cu economia dirijată, Libertate și justiție în regimul economiei dirijate, Epunș d-lui Mihail D.

Ralea, Evoluția actuală a doctrinei individualiste, Pentru Franța, Comemorarea lui Tololoi Alexandrescu, Despre necesitatea unui nou ideal național, etc., etc.

H. Șt. Streitman: Revoluția legală.

Alex Vianu: Criza individualității, Liberalism și conservatorism, Note asupra unității europene, orient și occident, Tineret, etc., etc.

Tudor Vianu: România și occidentul, Idealul clasic al omului.

Am reprodus o parte din titlurile cari îmbogățesc suptarul revistei pentru a ne dispensa de alte aprecieri ce ar putea pare subiective. Dar așa, ori cine — ținând seamă de personalitățile cari și-au oferit colaborarea la „Libertatea“ — poate să se convingă de golul pe care l-a umplut în publi-

cistica românească „Libertatea“.

Din sumarul ultimului număr remarcăm arhicunoscutul d-lui George Strat „Despre necesitatea unui nou ideal național“. Înainte de război și deci, până în ceasul realizării unirii, idealul nostru național a fost realizarea acestei seculare așteptări. În jurul acestui ideal s'au polarizat toate năzuințele, în armonie cu „comandamentele justiției și cu exigențele etice“. Victoria noastră rezidă tocmai în această compatibilitate și înfrățire între interesele noastre particulare ca națiune și cele ale lumii civilizate... După război, necesitatea unui nou ideal s'a resimțit imediat dar nu s'a găsit încă formă care să-l simbolizeze. Generația care a făcut războiul par și-a sfârșit misiunea după 1914 astfel că nu ne-a formulat un nou stă de viață și un no-

ideal.

Dar iată că se ridică o nouă generație, care va avea datoria să continue tradiția idealismului românesc. Dl. G. Strat cere acestei generații să-și încălzească aspirațiunile sub flacărele culturii și ale libertății, singurele cari „pot constitui fundamentul granitic al unui nou ideal național“.

Dl. C. D. Anghel continuă evocarea marelui Gh. Panu, prezentat, de data asta, ca scriitor și moralist. Reproducea unui portret al lui Alex. Marghiloman, ne permite a cunoaște verva caustică și stilul său cari erau unarele

parte judicioasă și intervențional de d. Ion Pogana

Confiscarea revistei „Erdélyi Ipar“ din Arad Obrăznicia unor agenți ai Budapestei

„Căminul industriașilor arădani, — o societate pur iredentistă, — ăpărește de câțiva ani încoace un ziar „Erdélyi Ipar“, pus în slujba latifundiarilor budapeșteni. La orice ocazie, coloanele acestui ziar a terfelit tot ce este românesc; iar foștii guvernânți n'au îndrăsnit să oprească obrăznicia „i-păroșilor“ unguri, grupați în jurul iredentistei publicații.

Așa a fost pe vremea aceea. Eri, însă, în urma instituirii cenzurii, a fost adusă prefecturii de județ pentru cenzurare și publicația industriașilor iredentisti, ai Aradului.

Intr'un apel adresat industriașilor arădani, publicat în „Erdélyi Ipar“, d. Iosif Vulpe șeful biroului de cenzură, a dat și de următoarele însușiri: „...cuvinte, cari caracterizează mentalitatea bolnavă și provocatoare a patronilor citatei publicații: „Industriașii din teritoriile ocupate“...

Obrăznicile cuvinte, au fost bineînțelese cenzurate; iar șeful biroului de cenzură a raportat cazul d-lui prefect al județului.

Indrăzneții agenți provocatori dela „Erdélyi Ipar“ slidează însă și mai departe autoritățile Statului român și legiunile lui!

Belicoșii redactori ai scârnavei publicații, animați de-aceleași resentimente, — față de această țară mult, cum nu se poate mai mult, — ospitalieră, ca și patronii lor, nu s'au supus cenzurii. N'au scos din pagină textul cenzurat și au tipărit revista, lăsând pasagiile jignitoare la adresa statului.

D. dr. Grozea, prefectul județului fiind informat la timp și despre noua atitudine, — cum nu se poate mai obraznică și provocatoare, — a fost tranșant, — cum îi dicta datoria, — cu cei cari vor să ignoreze și în atari vremuri, așezările noastre și să le saboteze.

Dsa a dispus, potrivit prevederilor Inaltului Decret Regal No. 3.376 din 30 Decembrie 1933 și ale Jurnalului Consiliului de Miniștri No. 4544 din aceeași zi, — prin cari s'au decretat: starea de asediu în unele regiuni ale țării, iar cenzura pe-intregul cuprins al țării, — ca întreg tirajul citatei publicații, căzută în contravențiune, să fie confiscat, iar redactorul responsabil al revistei să fie dat judecării.

In consecință, subversivul agent al Budapestei, Nemedi, care figurează ca redactor responsabil al nerușinatei foi: „Erdélyi Ipar“ a fost chemat așeză la Chestura de poliție, pentru convenitele cercetări și încheierea actelor.

Un mic adaus, pentru cetitorii noștri, spre a ști mai bine ce fel de ziarist este domnul Nemedi... ce fel de

Angajăm

vânzători harnici
cu salar fix și procente

A se prezenta la
administrația ziarului: Arad,
Bdul Regele Ferdinand No. 5.

idei; nutrește în cerebelul d-sale?

Dumnealui mai este și fost colaborator la o altă publicațiune și mai scabroasă: „Brassói Lapok“; deci, din falanga ticăloșilor tolerați să ne scuipe în suflete, batjocurindu ne și cele mai sfinte idealuri, toate personalitățile, toate operele, așezămintele și acțiunile naționale, — tot ce este românesc.

Cerem d-lui prefect dr. Grozea, să meargă înainte! Calea apucată este cea bună și cea românească.

Ani de zile am fost îndejuns spurcați, — cum le-a venit la gură și în mintea lor întunecată, — de către toți ticăloșii cari fac iredentă unguerească pe pământ românesc! Să fie treziți odată la realitate, aplicându-li-se, cu toată strictețea, rigorile legilor!

„Ecou!“

Inspectoratul regional administrativ din Timișoara, se va muta la Arad?

Din cercurile guvernamentale bine informate, s'alsansat svonul că Inspectoratul regional administrativ din Timișoara, se va muta în curând la Arad.

Motivele cari ar fi determinat la această mutare, nu se cunosc. Se spune, însă, discret, că mutarea ar fi în funcțiune de interese de partid, și că, viitorul conducător al Inspectoratului regional administrativ, în cazul când versiunea va deveni un fapt împlinit, — va fi d. dr. Grozda, fostul prefect de

Arad.

Pe de altă parte ni se spune că organizația guvernamentală din Timiș-Torontal, se opune acestei mutări pe care o consideră ca o lipsă de atențiune a centrului, partidului, față de organizațiile din Banat.

Pentru menținerea inspectoratului, se mai spune, iarăși, că noii parlamentari ar fi făcut convenita intervenție pe lângă d. Richard Franasovici, ministrul comunicațiilor și viitorul șef al organizațiilor liberale din Banat.

Controlorii financiari arestați la Timișoara, au fost puși în libertate pe cautiune

După cum am anunțat la timp, în ajunul sărbătorilor Crăciunului, s'a emis mandat de arestare împotriva controlorilor financiari dr. Litera și Neagotă dela Administrația Financiară Timișoara, cari au fost depuși în arestul parchetului.

Acești funcționari sunt implicați ca tănuitori în afacerea de fraudă de un milion și jumătate lei săvârșită de perceptorul Covacs din Sănnicolaul Mare.

In urma cererii celor doi controlori arestați, Tribunalul Timișoara a admis punerea lor în libertate până la judecarea procesului, pe cautiune materială. Astfel, controlorul dr. Litera a depus o cautiune de 20 de mii lei, iar controlorul Neagotă o cautiune de 10 mii lei.

Ambii au părăsit penitenciarul în ajunul Anului nou.

Interesant de reținut e faptul, că în astfel de cazuri cautiunea morală nu mai e luată în seamă.

Un pact între România, Jugoslavia, Grecia și Turcia

Ziarul „Oeuvre“ din Paris dă cu litere mari, știrea despre apropiata încheiere a unuia pact de colaborare între România, Jugoslavia, Grecia și Turcia.

Acest pact balcanic va cuprinde garanții de securitate pentru statele semnatare.

Bulgaria și Albania vor fi invitate să adere la acest pact.

Cererea măcelarilor timișoreni de-a urca prețurile, n'a fost admisă

Măcelarii timișoreni au întocmit și înaintat o cerere-memoriu la primăria Timișoara, prin care au cerut să li se admită să urce prețurile la carnea de porc și de vițel cu câte 2 și 3 lei la kg.

Comisia interimară a municipiului luând în discuție cererea măcelarilor, a găsit-o nefondată și a respins-o, ne admitând urcarea prețurilor, cari, și așa cum sunt astăzi, sunt destul de mari.

Agitații comuniste la Sofia

Ziarele bulgare scriu că, sindicatul lucrătorilor cofetari organizase ieri o serbare de anul nou în sala cazinoului municipal din Sofia.

Au participat peste 500 persoane, în majoritate comuniști, ceea ce reese și din faptul că pe una din tribune era expus portretul în mărime naturală al lui Dimitrof, inculpat în procesul incendierii Reichstagului.

Oratorii cari s'au perindat la tribună, începând să atace cu violență guvernul, poliția a ordonat evacuarea sălii. Parte din cei de față au dat urmare acestui ordin, ceilalți, însă, au început să atace pe polițiști cu mese, scaune, pahare, etc.

Trăgându-se, la un moment dat, focuri de revolver, poliția a trebuit să facă uz de arme, trăgând peste 200 focuri. S'a produs panică imensă în sală. Foarte mulți din cei aflați în sală, au sărit pe ferestre, rânindu-se grav.

În cele din urmă, sala a fost evacuată, rămânând un mort și trei grav răniți.

Numeroși participanți au fost mai ușor răniți.

Poliția a făcut vreo 100 arestări.

Apelul d-lui prefect a Aradului către populația județului

In urma atentatului dela Sinaia săvârșit supra primului ministru I. G. Duca d. dr. Ion Groza, preectul județului Arad a lansat următorul apel către populația județului:

C e t ă Ț e n i !

Adânc cutremurată și îndurerată, Țara românească doliată, plânge pe acela care-a fost I. GH. DUCA.

Personalitate de seamă, cu sufletul curat românesc, a rele om de stat și român a căzut cu trupul străpus de gloante trase de mâna criminală a unui rățăcit pus în slujba unei cauze dușmane țării și neamului românesc!

Trista veste a morții lui I. GH. DUCA a sfâșiat inimile celor mai inversunați adversari politici.

Cetățenii României, fără deosebire de lege sau naționalitate, Europa întreagă se pleacă în fața mormântului proasăpat, stropind amintirea lui cu lacrimi de neprecupețită durere și durere.

Guvernul țării mulțumește cetățenilor pentru marea vadă a sentimentelor exprimate și se leagă în fața mormântului lui I. GH. DUCA să pedepsească pe asasin și pe complicitii cari l-au determinat să săvârșescă mișeșcul.

Linistețea țării, pentru care a căzut ca un martir, I. G. DUCA trebuie să fie asigurată pentru prosperarea și consolidarea României întregite.

Guvernul țării cere deci tuturor cetățenilor, adânc mcați de acest odios atentat, să-și întărească conștiința pe ca împreună să putem stăvili răul care urmărește dezbină și ruina Statului nostru.

Dr. ION GROZ
prefectul județului

Informațiuni

ABONAMENTE :

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1000 anual, 600 pe 6 luni, 300 pe 3 luni, In străinătate: 2000 lei anual.

Cu începere dela 1 Ianuarie a. c. d. Gh. Iliuțescu-Nițulescu, fost correspondent și reprezentantul nostru administrativ în Sătmar, nu mai face parte din serviciul nostru.

Ministerul industriei și comerțului aduce la cunoștința importatorilor că, spre a se putea face o judicioasă împărțire a contingentelor de import stabilite pentru diferitele articole vamale, pentru mărfurile provenite din Polonia, vor trebui să depună cererile respective până la 15 Ianuarie, urmând ca numai cererile înregistrate până la această dată să fie rezolvate în contul contingentelor afectate diferitelor articole vamale.

Societatea de hidrologie și climatologie medicală ține în zilele de 27 și 28 c. o adunare generală extraordinară la Cluj, cu program științific, având la ordinea zilei: Tratatamentul bolilor de femeii cu factorii balneo-climatici din România.

La această adunare vor lua parte cu rapoarte și comunicări cari mai mulți profesori universitari din București, Cluj și Iași precum și mai mulți medici ginecologi și balneologi din diferitele stațiuni balneare ale țării.

Medicii, cari doresc să anunțe referate sau comunicări pentru această adunare, sunt rugați a le anunța până la data de 8 Ian. pe adresa: profesor dr. Marius Sturza, Cluj, strada Eminescu 12.

Din ordinul comandamentului corpului II de armată, ziarul „Cuvântul“ a fost suspendat și birourile redacției sigilate.

Se știe că d. dr. I. Costinescu a fost rănit cu prilejul atentatului dela Sinaia. Dr. a fost operat de către doctorii Valeriu Georges, Antonescu și Minciulescu. D. dr. Costinescu a cerut ca operația să-i se facă fără anestezie. D. presedinte al organelor liberale din Capitală va putea părăsi peste câțiva zile patul.

D-nii I. Maniu și Vaida la Blaj

Cu ocazia înmormântării canonicului dr. Ion Cotiș, fost subsecretar de stat, d. Iuliu Maniu și Al. Vaidan au luat parte la trista ceremonie. Foștii primi-miniștri și-au întins mâna dar nu s'au împăcat.

Conflictul dintre Anglia și Germania provocat de Banca Reichului

Conflictul dintre Anglia și Germania creiat prin situația în care Banca Reichului a pe creditorii englezi prin surile luate la începutul lui Noembrie, este pe punctul să a intra într'o fază decisivă.

D. Phipps, ambasadorul Angliei la Berlin, va remite, scurt timp, după cum se clară, ministrului de externe al Germaniei, o notă, care și nu va fi o adevărată pură în întârziere, va insista tot spre a obține rapid un răspuns favorabil. Nota engleză va să se întrevadă intenția guvernului englez de a recurge la măsuri de presiune față de Germania, adică se lasă să înțeleagă că se va crea o de compensație pentru efectrea plăților față de Germania aceasta fiind măsura cea mai potrivită în asemenea situație.

Cețiți și răspândiți
„ECOUL“